

مدیریت مصرف چیست؟

مدیریت مصرف مجموعه ای از روشها و راهبردهاست که بمنظور بهینه سازی مصرف انرژی به کار گرفته می شود. بدیهی است واژگان مدیریت مصرف انرژی در مفهوم عام خود دربرگیرنده همه اشکال و انواع انرژی می باشد. با این حال به دلیل گستره کاربرد انرژی الکتریکی در زندگی بشر که ناشی از مزایای متعدد آن می باشد، قسمت عمده فرآیندهای مدیریت مصرف مرتبط با مدیریت مصرف انرژی الکتریکی می باشد. مدیریت مصرف برق شامل مجموعه ای از فعالیتهای بهم پیوسته بین صنعت برق و مشترکین آن به منظور تعدیل بار مصرفی مشترک است تا بتوان با کارایی بیشتر و هزینه کمتر به مطلوبیت یکسانی در زمینه مصرف دست یافت. بدین ترتیب هم عرضه کننده و هم مصرف کننده برق به سود بیشتری در این زمینه دست خواهند یافت.

مدیریت مصرف انرژی الکتریکی با توجه به استراتژی و اهداف تعیین شده برای آن به دو گروه زیر تقسیم بندی می شود:

۱- مدیریت مصرف انرژی در بخش مصرف (Demand side management)

۲- مدیریت مصرف انرژی در بخش تولید (Supply side management)

معمولا راهکارهای اجرایی در بخش مصرف بسیار موثرتر از راهکارهای بخش تولید هستند. معمولا راهکارهای مدیریت انرژی در سمت مصرف بسته به میزان هزینه ای که در پی دارند به سه دسته زیر تقسیم می شوند:

گروه اول - روشهایی هستند که هزینه ای نداشته باشند مثلا استفاده درست از وسایل و دستگاهها و مراقبت و نگهداری از آنها.

گروه دوم - روشهایی هستند که هزینه دارند اما این هزینه ها چندان زیاد نیست (روشهای کم هزینه) مانند تعمیر و نگهداری وسایل، اندازه گیری میزان مصرف انرژی در دستگاههای مختلف یک کارخانه و نظارت بر تغییر مصرف هر دستگاه، عایق کاری لوله ها و کانالها، اجرای برنامه های آموزشی در خصوص روشهای کاهش انرژی.

گروه سوم - روشهای پر هزینه هستند. در این روشها باید تغییرات اساسی جهت بهبود مصرف انرژی در دستگاهها، تاسیسات و ساختمانها بوجود آورد مثلا اگر کارخانه ای کهنه و قدیمی باشد باید در صورت نیاز و امکان صرفه جویی انرژی، دستگاههای آنرا با دستگاههای نو تعویض کرد یا دستگاههای تکمیلی در جهت جلوگیری از اتلاف انرژی نصب نمود یا اگر ساختمانی کهنه شده باشد باید تمام تاسیسات گرمایش و سرمایش آنرا تعویض کرد.

اهداف مدیریت مصرف:

- فراهم آوردن زمینه مناسب جهت استفاده منطقی از انرژی
- ارائه روشهای بهینه سازی مصرف انرژی
- افزایش بازدهی تاسیسات صنعتی
- تشویق به استفاده از سیستمها و فرآیندهای با کارایی بیشتر

راههای دستیابی به اهداف مدیریت مصرف:

- کنترل در مصرف انرژی
- افزایش بازدهی انرژی
- نگهداری و کنترل سیستم بهینه انرژی

• سازماندهی

برخی از عوامل مؤثر بر مصرف:

الف - عوامل اقتصادی و حقوقی :

• قیمت و بهای برق

• قوانین و مقررات ملی

• شدت انرژی

• بهره وری نیروی کار

ب - عوامل فنی :

• رشد صنعت برق

• مدیریت بار و حفظ انرژی

• تکنولوژی تجهیزات تولید

• تکنولوژی تجهیزات انتقال و توزیع

• تکنولوژی تجهیزات مصرف

• تولید همزمان برق و گرما

• بازیافت انرژی

• جایگزینی انرژی

ج - عوامل اجتماعی فرهنگی:

• رشد جمعیت

• فرهنگ مصرف

• تشویق ها و تنبیه ها

منافع اجرای مدیریت مصرف:

۱. منافع ملی :

• کاهش آلودگی زیست محیطی

• صرفه جویی در منابع

• جلب رضایت مشتریان.

۲. منافع مشتریان :

• کاهش هزینه ها

• ارتقاء کیفیت سرویس و خدمات دریافتی

• ارتقاء کیفیت و نگهداری تجهیزات

۳. منافع صنعت برق:

• کاهش هزینه های تولید

• بهبود بهره برداری و راندمان

• کاهش هزینه های سرمایه ای

• بهبود خدمت رسانی